

1. Νυχτερινή άποψη του Κάστρου της Μύρινας.

Εκδρομή στη Λήμνο

Νησί του βορειοανατολικού Αιγαίου, βρίσκεται απέναντι από τον Ελλήσποντο. Η έκτασή του είναι 475,6 τετρ. χλμ. και είναι το όγδοο σε μέγεθος νησί της Ελλάδας. Κατοικήθηκε ήδη από τη μέση νεολιθική εποχή.

Ιστορικά: Το νησί, που περιβάλλεται από εξαιρετικής ομορφιάς παραλίες, οφείλει το σχηματισμό του στην ηφαιστειακή δραστηριότητα –που του προσδίδει μεγάλο γεωλογικό ενδιαφέρον–, γι' αυτό και οι αρχαίοι το είχαν συνδέσει με την παράδοση που θέλει τον Δία να πετά το γιο του Ήφαιστο από τον Όλυμπο στη Λήμνο. Άλλη παράδοση που αναφέρεται στη Λήμνο είναι αυτή της Υψιπίλης (βλ. την ομώνυμη τραγωδία του Ευριπίδη), της βασίλισσας η οποία προς τιμήν των Αργοναυτών οργάνωσε τους πρώτους αγώνες του Πένταθλου (που εμφανίζεται στην 18η Ολυμπιάδα, το 708 π.Χ.).

Στα βυζαντινά χρόνια, διάφορες Μονές του Αγίου Όρους αποκτούν εκτάσεις στο νησί και δημιουργείται η νέα πρωτεύουσα, ο **Κότζίνος**. Ελάχιστο κατάλοιπο του φρουρίου της απομένουν στο λιμάνι του σημερινού Κότσίνα.

Τον 19ο αιώνα, η Λήμνος ακμάζει χάρη στο εμπόριο. Το 1912 απελευθερώνεται από τον τουρκικό ζυγό και στον Α΄ Παγκόσμιο Πόλεμο το λιμάνι του Μούδρου γίνεται βάση των Συμμάχων.

Η σημερινή πρωτεύουσα, η Μύρινα, στα δυτικά παράλια του νησιού, απέναντι, δηλαδή, από τη μικρασιατική ακτή, καταλαμβάνει δύο όρμους, το λιμάνι και τον Ρωμαϊκό Γιαλό, που χωρίζει ένας επιβλητικός λόφος με το **βυζαντινό Κάστρο** (όπου ζουν ελεύθερα ελάφια) (βλ. και το σχετικό αφιέρωμα της Αρχαιολογίας, τεύχος 50, Μάρτιος 1994).

Αξιοθέατα:

Βυζαντινό Κάστρο της Μύρινας: Χτίστηκε από τον Ανδρόνικο Α΄ Κομνηνό (12ος αι.) επάνω σε πελασγικά τείχη. Έχει δεχθεί επεμβάσεις γενοβέζικες και ενετικές (15ος αι.).

Αρχαιολογικό Μουσείο: βρίσκεται στη Μύρινα και περιέχει

σημαντικά ευρήματα από ολόκληρο το νησί της Λήμνου καθώς και από την Ίμβρο. Η έκθεση ακολουθεί την ιστορία του νησιού και των αρχαίων Λημνίων στην καθημερινότητα, τον πόλεμο και το θάνατο, από την προϊστορία έως και τη Ρωμαϊκή αυτοκρατορία. Στη Λήμνο βρέθηκαν και οι μοναδικές πελασγικές επιγραφές, γραμμένες στο αιολικό αλφάβητο (στήλη των Καμινίων και θραύσματα από την Ηφαιστία).

Ναός Αρτέμιδος: «εκτός πόλεως ιερό» του 7ου αιώνα π.Χ., βρίσκεται σε απόσταση 2 χλμ. από τη Μύρινα.

Ηφαιστία: Η μεγαλύτερη από τις πόλεις της αρχαιότητας της Λήμνου. Αξίζει να επισκεφθείτε την ακρόπολη, τη νεκρόπολη (8ος-5ος αι. π.Χ.) και το ιερό, πιθανώς της Μεγάλης Θεάς (ιδρύθηκε τον 8ο αι. π.Χ.), το θέατρο των αρχών της ελληνιστικής εποχής.

Καβείριο Ιερό: Έξω από τα τείχη της Ηφαιστίας, στο ακρωτήριο της Χλόης, βρίσκεται το ιερό των Καβείρων, όπου τελούνταν τα μυστήρια προς τιμήν των παιδιών του Ηφαίστου,

2. Χάρτης της Λήμνου.

3. Άποψη από το Κάστρο.

προστατών των σιδηρουργών. Σώζονται σημαντικά κτίσματα της ιστορικής περιόδου (ανάκτορο και δύο τελεστήρια).

Σπηλιά του Φιλοκτήτη: Κάτω από το Καβείριο, στο επίπεδο της θάλασσας, βρίσκεται η σπηλιά στην οποία ο Φιλοκτήτης, ήρωας του Τρωικού πολέμου, είχε εγκαταλειφθεί από τους συντρόφους του, όταν τον δάγκωσε φίδι και η πληγή του κακοφόρμισε (βλ. ομώνυμη τραγωδία του Σοφοκλή).

Πολιόχνη: Στη θέση Καμίνια, βρίσκεται ένας από τους αρχαιότερους και σημαντικότερους οικιστικούς χώρους του Αιγαίου που συνδέεται με την Τροία. Οι επάλληλοι, διαδοχικοί οικισμοί (πρώτη κατοίκηση την 3η χιλιετία, οι ανασκαφείς της Ιταλικής Αρχαιολογικής Σχολής ξεχωρίζουν 7 περιόδους) είναι αρκετά ασαφείς καθώς οι πρώτες ανασκαφές διενεργήθηκαν με τα δεδομένα των αρχών του 20ού αιώνα

Κουκονήσι: Στο μυχό του κόλπου του Μούδρου, στη νότια Λήμνο, ανασκάπτεται τα τελευταία χρόνια η νησίδα «Κουκονήσι» (πλάτους 470 μ. και μήκους 380 μ.), που χάρη στην ανέγγιχτη σχεδόν στρωματογραφία και τα εντυπωσιακά ευρήματα, θα επιτρέψει την ακριβή χρονολόγηση της ανθρώπινης κατοίκησης στο νησί της Λήμνου αλλά και θα δώσει όσες πληροφορίες χάθηκαν ή λείπουν από την ανασκαφή της Πολιόχνης.

Ακόμα, κανείς μπορεί να επισκεφθεί, με κάποιες δυσκολίες πρόσβασης, και τα απολιθωμένα δάση του νησιού που βρίσκονται στις περιοχές Βάρους, Ρυσοπουλίου, Μούδρου, Θάνους και Κοντιά.

Τέλος, στη Λήμνο υπάρχουν και ιαματικά λουτρά στα Θέρμα.

Πώς θα πάτε: Το νησί συνδέεται μέσω φεριμπότ με τον Πειραιά (179 ναυτικά μίλια, 13 ώρες ταξίδι), τη Ραφήνα (145 ναυτικά μίλια, 11 ώρες) και τις γύρω περιοχές: Θεσσαλονίκη (9 ώρες), Καβάλα (7 ώρες), Αλεξανδρούπολη (4 ώρες).

Αεροπορική σύνδεση υπάρχει με Θεσσαλονίκη, Λέσβο και Αθήνα (διάρκεια πτήσης, περ. 50 λεπτά).

Αν δεν έχετε αυτοκίνητο (αυτοκίνητα ενοικιάζο-

νται και στο νησί), στο εσωτερικό της Λήμνου η μετακίνηση είναι δυνατή με ΚΤΕΛ και με ταξί.

Πού θα μείνετε, πού θα φάτε: Ξενοδοχεία και ταβέρνες υπάρχουν πολλά στο νησί. Θαυμάσιο ψάρι και τοπικά προϊόντα: φλομάρι (είδος χυλοπίτας), εξαιρετικά κρασιά συνεταιρισμού, λευκά τυριά (μελίχλωρο και καλαθάκι), γλυκά του κουταλιού.

4. Η Μύρινα (Ρωμαϊκός Γιάλος), από το Κάστρο.

5. Μια στενή λωρίδα γης συνδέει το Κουκονήσι με την ακτή του Μούδρου.